

Gemeente
Woudenberg

RAADSVORSTEL 2023

**Datum
voorstel:** 23 mei 2023

Registratiekenmerk: Z.340959
Raadsvergadering van : 29 juni 2023
Vergadering Commissie van: 6 juni 2023
Portefeuillehouder: H.J. Molenaar
Behandelend ambtenaar: A. van de Bovenkamp

Onderwerp / voorstel: Kadernota 2024-2027

Aan de Raad.

Voorstel

Wij stellen u voor:

1. De Kadernota 2024-2027 vast te stellen;
2. Bijlage 1 Notitie financiële gezondheid gemeente Woudenberg en bijlage 2 Kostenontwikkeling sociaal domein 2022-2024 voor kennisgeving aannemen.

Algemeen

Jaarlijks stelt uw raad voor de zomer de kadernota voor het daaropvolgende jaar vast. In de kadernota worden de ambities van het gemeentebestuur en nieuwe ontwikkelingen vertaald naar een (financieel) meerjarenperspectief. In de kadernota beantwoorden wij de vraag of de uitvoering van wet- en regelgeving, de ambities en nieuwe ontwikkelingen binnen het (financieel) meerjarenperspectief van de gemeente Woudenberg passen.

Recent heeft het rijk de "Voorjaarsnota" uitgebracht. In de voorjaarsnota staat dat gemeenten er vanaf 2027 structureel geld bij krijgen en dat het rijk voornemens is om het accres goed te regelen. De opschalingskorting blijft echter in stand waardoor de terugval van middelen in 2026 € 2 miljard bedraagt ten opzichte van 2025.

Vanaf 2027 komt het rijk met een nieuwe financieringssystematiek voor gemeenten. Maar de exacte invulling van die systematiek moet nog wel verder worden uitgewerkt. De VNG wil op korte termijn met het rijk in overleg om te praten over voldoende middelen voor gemeenten na 2025.

Het financieel beeld 2024-2027 (hoofdstuk 2) van de kadernota laat zien dat zonder extra rijksmiddelen het een grote opgave wordt om de begroting 2024-2027 structureel en reëel sluitend te krijgen. De begrotingsjaren 2026 en 2027 laten een tekort zien van € 530.000 opend naar € 1.176.000 (zonder mutatie ten laste van de algemene reserve).

Geprent op: 25-05-2023 15:53:26uur

/var/websites/gemeentebestuur.woudenberg.nl/documenten/convert/890f52df-a74f-4992-b61f-316fb9e59b45.docx

Financieel beeld 2024-2027

De beginstand van het financieel beeld 2024-2027 is gelijk aan de eindstand van de vastgestelde begroting 2023-2026. Vanuit die cijfers is het financieel perspectief voor de begrotingsjaren 2024-2027 inzichtelijk gemaakt. Dit ziet er als volgt uit:

Begrotingsresultaten (x € 1.000)	2024	2025	2026	2027	Totaal
Vaststelling begroting 2023-2026 (raad okt 2022)	348	366	58	58	830
Tussentijdse aanpassingen n.a.v. raadsbesluiten:					
Toekomstbestendige griffie (raadsbesluit 2 febr 2023)	-98	-98	-98	-98	-392
Begrotingsresultaten (incl. tussentijdse raadsbesluiten)	250	268	-40	-40	438
Aanpassingen n.a.v. de Kadernota 2024-2027:					
Voorstel beleidsontwikkelingen (hfd 3)	158	-46	310	-336	86
Voorstel wijzigingen bezuinigingen (hfd 4)	0	0	0	0	0
Voorstel wijzigingen reserves (hfd 6)	0	0	0	0	0
Verwachte begrotingsresultaten concept kadernota	408	222	270	-376	524

+ = begrotingsoverschot
- = begrotingstekort

Rekening houdend met de voorgestelde beleidsontwikkelingen zoals in deze kadernota opgenomen, voorziet Woudenberg voor de jaren 2024 t/m 2026 in een overschot en voor 2027 in een tekort van € 376.000.

In bovenvermeld overzicht is voor alle begrotingsjaren reeds een toevoeging of onttrekking algemene reserve verwerkt. Zouden we deze mutaties eruit halen dan zien de begrotingsresultaten 2024-2027 er als volgt uit:

Begrotingsresultaten (x € 1.000)	2024	2025	2026	2027	Totaal
Verwachte begrotingsresultaten concept kadernota	408	222	270	-376	524
Reeds verwerkte toevoegingen/ onttrekkingen algemene reserve:					
- Toevoeging algemene reserve	460	470			930
- Onttrekking algemene reserve			-800	-800	-1.600
Begrotingsresultaten excl. toev / onttrekking algemene reserve	868	692	-530	-1.176	-146

+ = begrotingsoverschot
- = begrotingstekort

De volgende budgetwijzigingen springen hierbij het meest in het oog:

- Zorgkosten jeugdzorg en Wmo (negatieve mutatie)
- Bijdrage VRU (negatieve mutatie)
- Bijdrage RUD (negatieve mutatie)
- Kosten ICT (negatieve mutatie)
- Salariskosten (cao-verhoging - negatieve mutatie)
- Algemene uitkering (positieve mutatie)
- Opbrengst belastingen (positieve mutatie)

Voor een toelichting hierop verwijzen wij naar hoofdstuk 2 van de kadernota.

Monitor bezuinigingen Tweede Herstelplan en bezuinigingsdialoog

Hoofdstuk 3 van de kadernota bestaat uit 2 onderdelen, namelijk : Monitor bezuinigingen Tweede Herstelplan 2022 en monitor bezuinigingsdialoog programma 1 Samenleving 2020-2021.

Met de raad is afgesproken dat twee keer per jaar een update wordt gegeven van de bezuinigingsdialoog programma 1 Samenleving 2020-2021 en de bezuinigingen Tweede

Herstelplan 2022. De update (monitor) vindt plaats bij de kadernota en de begroting. De laatste monitor was bij de begroting 2023-2026 met als peildatum augustus 2022.

In de begroting 2023-2026 is structureel een stelpost van € 150.000 opgenomen inzake het terugdraaien van bezuinigingen. De raad heeft in februari 2023 een besluit genomen welke bezuinigingen teruggedraaid kunnen worden. Deze zijn verwerkt in deze monitor. De monitor die nu gepresenteerd wordt heeft als peildatum 15 april 2023.

Monitor Plan van Aanpak Financiële scan provincie Utrecht

In mei 2021 is een rapportage financiële scan gemeente Woudenberg door de provincie Utrecht aan het college van burgemeester en wethouders aangeboden. Deze rapportage is door de onderzoeker op 20 mei 2021 aan de raad gepresenteerd. Deze rapportage is als bijlage van de Kaderbrief 2022-2025 besproken met de raad tijdens de commissievergaderingen in juni 2021.

De financiële scan is toekomstgericht en geeft inzicht in de financiële positie, de kansen en de risico's. De uitkomsten kunnen worden gebruikt als ondersteuning bij het formuleren van toekomstig (financieel) beleid. Verder verschaft de financiële scan inzicht in hoe de financiële positie van de gemeente zich verhoudt tot vergelijkbare gemeenten. Bovendien wordt inzicht gegeven in de cijfermatige afwijkingen die zich op de verschillende taakvelden ten opzichte van de algemene uitkering en een selectiegroep van gemeenten voordoen.

De financiële scan levert een aantal aanbevelingen op voor onze gemeente. De provincie Utrecht verwacht van de gemeente Woudenberg een bewuste keuze te maken over welke voorgestelde aanbevelingen wel of niet door de gemeente worden opgepakt. De gemeente mag zelf bepalen welke aanbevelingen worden opgevolgd. In het Plan van Aanpak wordt aangegeven hoe de aanbevelingen worden opgepakt, hoe de stand van zaken is met betrekking tot deze aanbevelingen en wanneer de aanbevelingen zijn afgerond. De voortgang van het Plan van Aanpak (Monitor) wordt twee keer per jaar aan de raad voorgelegd bij de kadernota en de begroting.

Voor een toelichting hierop verwijzen wij hoofdstuk 4 van de kadernota.

Financiële positie Woudenberg (reserves/ weerstandsvermogen)

Bij het beoordelen van de financiële positie van de gemeente spelen het weerstandsvermogen en de risico's een belangrijke rol. In hoofdstuk 5 van de kadernota komen de reservepositie en deze risico's aan de orde. We geven aan bij welke reserves en voorzieningen per 1 januari 2023 een mutatie plaatsvindt als gevolg van de jaarrekening 2022 en al genomen raadsbesluiten. Daarna komt de reservepositie (reserves beschikbaar voor algemene middelen) en het weerstandsvermogen van de gemeente aan de orde.

De risico's voor de gemeente zijn licht toegenomen t.o.v. de begroting 2023. Deze zijn verwerkt in de risicoparaagraaf. De grootste verschuivingen in de risico's zijn:

- Sociaal domein
- Loon- en prijsstijgingen
- Hoevelaar fase 2

Het weerstandsvermogen is groter dan 1, namelijk 2,58 (in de begroting 2023-2026 was het weerstandsvermogen 2,44). Groter dan 1 duidt erop dat de beschikbare weerstandscapaciteit toereikend is om de gekwantificeerde risico's op korte termijn af te dekken. Als we de onbenutte belastingcapaciteit niet meerekenen in de weerstandscapaciteit komt het weerstandsvermogen uit op afgerond 1,9.

In bijlage 1 van de kadernota is de notitie financiële gezondheid gemeente Woudenberg opgenomen. Met behulp van deze notitie zal nog met de raad besproken worden wat wenselijk is om minimaal als beschikbare weerstandcapaciteit te hebben.

Onderzoek differentiatie tarieven rioolheffing en afvalstoffenheffing

Bij de besluitvorming van de beleidsbegroting 2023-2026, in de raadsvergadering van 20 oktober 2022, heeft de raad een motie ingediend waarbij aan het college is gevraagd onderzoek te doen naar de gemeentelijke woonlasten op basis van evenredigheid.

De raad heeft gevraagd een voorstel te doen voor een differentiatie in de rioolheffingen afvalstoffenheffing, waarbij eenpersoonshuishoudens een lager tarief gaan betalen dan meerpersoonshuishoudens.

Intern hebben we onderzoek gedaan naar differentiatie tarieven rioolheffing en afvalstoffenheffing. Zowel over de rioolheffing als de afvalstoffenheffing wordt in hoofdstuk 6 van de kadernota door het college een voorstel gedaan.

Bijlage 1 : Notitie financiële gezondheid gemeente Woudenberg

De gemeente Woudenberg heeft de wens om een beeld te krijgen van de financiële gezondheid van de gemeente nu en in de toekomst. De gedachten gaan uit naar een methodiek op grond waarvan een gedegen beeld ontstaat van de financiële gezondheid en waarmee dit beeld ook in de toekomst geactualiseerd wordt. Nog niet zo lang geleden heeft de gemeente onder verscherpt toezicht gestaan van de provincie Utrecht. In die periode is een herstelplan gemaakt om weer tot een structureel sluitende begroting te komen. In deze periode en die direct voorafgaand aan het verscherpt toezicht zijn verschillende scans en analyses gemaakt van de begroting en ook over de financiële beheersbaarheid van het sociaal domein. De gemeente wil graag uit die situatie blijven en financieel gezond blijven besturen. Daar kan een dashboard financiële gezondheid bij helpen.

Met externe ondersteuning is een dashboard financiële gezondheid gemaakt. Dit dashboard is recent door de externe ondersteuner toegelicht aan de auditcommissie. Met behulp van dit dashboard kan de gemeente het effect van de ontwikkelingen van nu en in de toekomst monitoren op de financiële gezondheid.

Het college wil graag met de auditcommissie en de raad in gesprek op welke manier we gebruik gaan maken van dit dashboard.

Wij stellen voor Bijlage 1 Notitie financiële gezondheid gemeente Woudenberg voor kennisgeving aan te nemen.

Bijlage 2 : Kostenontwikkeling sociaal domein 2022-2024

Het overzicht kostenontwikkeling sociaal domein 2022-2024 laat zien dat kosten sociaal domein in 2024 stijgen met € 276.000 ten opzichte van de begroting 2023-2026.

De kosten stijgen als gevolg van groei, loon- en prijsstijgingen. In het financieel beeld 2024-2027 is alleen de stijging voor 2024, namelijk € 276.000, meegenomen. In de begroting van Woudenberg zijn de budgetten van het 1^e begrotingsjaar (2024) gebaseerd op lopende prijzen en de overige 3 begrotingsjaren op constante prijzen.

Wij stellen voor Bijlage 2 Kostenontwikkeling sociaal domein 2022-2024 voor kennisgeving aan te nemen.

Conclusie

Met deze kadernota geven wij u een zo compleet en onderbouwd mogelijk beeld van alle inhoudelijke en financiële ontwikkelingen die van belang zijn voor het financieel meerjarenperspectief van onze gemeente. Wat we nu weten is verwerkt in de kadernota. Wel is deze kadernota omgeven met een groot stuk financiële onzekerheid (vooral vanaf begrotingsjaar 2026).

Communicatie

Via een persbericht wordt gecommuniceerd over de kadernota 2024-2027.

Bijlage(n)

- Kadernota 2024-2027
- Bijlage 1 Financiële gezondheid gemeente Woudenberg
- Bijlage 2 Kostenontwikkeling sociaal domein 2022-2024
- Concept raadsbesluit

Burgemeester en wethouders van Woudenberg

D.C.G. Ruseler
Secretaris

M. Jansen-van Harten
burgemeester